

LULEÅ KOMMUN

• • • Kvalitetsrapport 2016/2017

Barn- och utbildningsförvaltningen

Brisens förskola

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
2 Det systematiska kvalitetsarbetet	3
3 Prioriterade utvecklingsområden och satsningar	3
4 Förutsättningar.....	4
5 Resultat, måluppfyllelse och analys; förskola.....	5
6 Självvärdering.....	32
7 Likabehandlingsarbete	35
8 Sammanfattande analys av de prioriterade utvecklingsområdena från föregående år.....	35
9 Prioriterade utvecklingsområden.....	37

Bilagor

Bilaga 1: Brisens plan mot diskriminering och kränkande behandling 2016-2017

1 Inledning

Brisens förskola består av fem avdelningar med åldersintegrerade grupper i åldrarna 1-6 år. På varje avdelning är det 17st platser och antalet barn varierar något beroende på hur många 15-timmarsbarn det finns. Förskolan har en pedagogisk miljö både inne och ute som är inspirerande och lockar till aktiviteter av olika slag. Förskolan ligger i ett bostadsområde med radhus och lägenheter. Närområdet kring förskolan består av grönområden och närliggande skogs- och vattenmiljö.

2 Det systematiska kvalitetsarbetet

Det systematiska kvalitetsarbetet vid Brisens förskola har under året utvecklats genom att personalen dokumenterar verksamheten med pedagogiska dokumentationer där barns tankar och reflektioner synliggörs. Personalen har utvecklat sin medvetenhet kring att systematiskt dokumentera, reflektera och analysera den verksamhet som bedrivs. Det gemensamma projektet i år utifrån det Pedagogiska Nätverket har varit "Hållbar framtid" kopplat mot de läroplansmål som förskolan valt att fokusera på. Förskolan har under året fortsatt sitt arbete med Skolverkets matematikmoduler. Förskolan har systematiskt arbetat med kommunens självvärderingsverktyg som omfattar områdena: matematik, språk, no/teknik, pedagogiska miljöer och material, och skapande verksamhet. Varje avdelning har under sina planeringsdagar diskuterat och reflekterat över verksamheten utifrån självvärderingsverktyget. Arbetet innebär ett synliggörande av förskolans verksamhet och vilka utvecklingsområden som finns. Självvärderingsverktyget finns med i årshjulet vilket innebär ensystematik i kvalitetsarbetet på förskolan. Förskolans personal använder kontinuerligt och systematiskt processmallar baserade på Skolverkets kvalitetssnurra där de skriver ner hur arbetet mot målen går samt vilka åtgärder som behöver vidtas för det fortsatta arbetet. Underlaget från avdelningarnas arbete reflekteras och analyseras sedan i utvecklingsgruppen där en representant per avdelning deltar.

3 Prioriterade utvecklingsområden och satsningar

De prioriterade utvecklingsområdena och satsningarna som gjorts på förskolan under läsåret 16/17 har varit följande: matematiklyftet, arbetsmiljö och trivsel, roller och ansvar, begreppet undervisning och förskolans förändrade pedagogiska uppdrag.

Den organisation och struktur kring det systematiska kvalitetsarbetet som vi valt att arbeta utifrån fortlöper som planerat. Arbets sättet och kollegial samverkan har en positiv påverkan på verksamheten och dess kvalitet. Representanterna i utvecklingsgruppen har systematiskt under året fortsatt sitt arbete med utvecklingsfrågor och vetenskaplig grund.

Likabehandlingsarbetet fortlöper även det som planerat och är idag levande och genomsyrar hela verksamheten. Delaktighet och inflytande sker genom representation inom dessa områden vilket gynnar hela verksamheten på förskolan. Genom detta arbetssätt reduceras stress hos all personal och arbetsglädjen ökar.

Under året har förskolan arbetat med begreppet undervisning i förskolan och vad det innebär. Personalen har läst skolinspektionens rapport kring "Förskolans pedagogiska uppdrag" och reflekterat samt diskuterat över rapporten. Vi har även påbörjat gemensam läsning av boken "Att undervisa barn i förskolan". Reflektion och diskussion kring bokens kapitel har väckt en viss förståelse för vad undervisning i förskolan är och att det är en skillnad mellan när det pågår undervisning och när det sker ett lärande.

Förskolans personal har arbetat i ett hälsofrämjande projekt under läsåret där fokus har varit på arbetsmiljö och trivsel. Projektet handlar om att skapa en bättre vi-känsla och gemenskap hos personalen på förskolan. Genom att fördela arbetsuppgifter och ansvar utifrån förskolans förändrade pedagogiska uppdrag på olika representanter har delaktighet och inflytande utvecklats jämfört med tidigare. Under läsåret har det även påbörjats ett arbete kring begreppet undervisning utifrån förskolans förändrade pedagogiska uppdrag. Detta arbete är något som kommer att fortlöpa under kommande läsår.

Alla arbetslag har arbetat systematiskt med Skolverkets matematikmoduler d.v.s. matematiklyftet vilket visar att personalens medvetenhet om vad matematik i förskolan är har ökat. Matematiska ord och begrepp används i större utsträckning jämfört med tidigare och personalen ser i dag matematiken i förskolans vardag. Att medvetenheten har ökat synliggörs i de pedagogiska miljöerna samt i de material och i de aktiviteter personalen erbjuder flickor och pojkar. Arbetet med matematikmodulerna kommer att fortlöpa under höstterminen 2017.

Under läsåret har även ett arbete kring roller och ansvar fortsatt vilket innebär att förskolans personal reflekterat och diskuterat över de olika yrkesrollerna som finns på förskolan och vad det innebär. Förskolan arbetar med detta utifrån den interna rapporten om roller och ansvar samt riktlinjer kring roller och ansvar. En ytterligare utveckling och fördjupning kommer att ske under kommande läsår.

4 Förutsättningar

På förskolan är grundbemanningen två förskollärare och en barnskötare på varje avdelning

enligt Luleå Kommuns riktlinjer på 17 platser. Personalen har möjlighet att vid olika aktiviteter dela in den befintliga barngruppen i mindre grupper under hela dagen så att förutsättningar för utveckling och lärande blir de bästa möjliga. Detta sker till viss del både inom avdelningarna och mellan förskolans olika avdelningar. Förskolan har ett ledningsstöd på 10% som innehavs av en förskollärare. Förskolan har delvis under året haft två extra medarbetare som fungerat som resurs på två olika avdelningar. Förskolan har en pooltjänst som innehavs av en förskollärare. Det finns också ett poolteam på tre personer som arbetar inom hela skolområdet när alla avdelningar har hela planeringsdagar arbetslagsvis. Flertalet av förskolans personal är med i det Pedagogiska Nätverket i Luleå. Varje arbetslag har planering/reflektion 1,5h varannan vecka. Varje torsdag har förskolan ett husmöte 1h med en representant per avdelning då det ges möjligheter att diskutera både pedagogiska och praktiska frågor. Varje fredag sitter en personal från varje avdelning i en reflektionsgrupp 1h. Förskolan har ett tillagningskök där en kokerska samt ett måltidsbiträde som även har hand om lokalvård arbetar.

Förskolan är en Övningsförskola med tre st. VFU-handledare som tar emot studenter från LTU. Förskolan har en kontaktförskollärare i LuTek. Förskolan har även en barnskötare som är APL-utbildad och tar emot elever från Barn och fritidsprogrammet/Lärlingsutbildningen.

Förskolan har organiserat sitt systematiska kvalitetsarbete genom att skapa en utvecklingsgrupp där en förskollärare per avdelning deltar. Representanterna är en kanal mellan avdelningarna och ledningen samt mellan ledningen och avdelningarna. Detta möjliggör delaktighet från samtlig personal. Utvecklingsgruppens syfte är att arbeta med kvalitetsarbete och utvecklingsfrågor kopplade till förskolans verksamhet.

Utvecklingsgruppen arbetar med underlaget för arbetet med vetenskaplig grund. Arbetet sker i samverkan mellan förskolechefens båda förskolor.

5 Resultat, måluppfyllelse och analys; förskola

Områden:

5.1 Normer och Värden

Förskolans likabehandlingsplan enligt Diskrimineringsombudsmannens verktyg ligger som grund för arbetet mot diskriminering och kränkande handling. Planen är levande i verksamheten genom att en grundlig kartläggning genomförs enligt husmodellen, både barn, personal och vårdnadshavare är delaktiga. Forskning gjord av Christian Eidevald och Klara Dolk kring genus och normer och värden ligger som grund för förskolans arbete med detta. Personalen har genom ett systematiskt likabehandlingsarbete ökat sin medvetenhet och till viss del börjat reflektera kring sitt förhållningssätt. Personalen ger flickor och pojkar möjlighet att utveckla sin identitet och känna trygghet i den genom att medvetet organisera verksamheten så att flickor och pojkar ges förutsättningar att träna olika demokratiska värderingar. Under kommande läsår kommer förskolans personal att fortsätta arbeta med att

utveckla den gemensamma värdegrunden och ett gemensamt förhållningssätt.

VO-mål/Strategier:

5.1.1 Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin identitet och känner trygghet i den

Analys

Genom att personalen har arbetat med olika material kopplat till värdegrunden har medvetenheten ökat. Det har blivit en skillnad under året i hur personalen har blivit mer medvetna om sitt förhållningssätt och att de behöver titta på sig själva och hur de agerar. Arbetet grundar sig på Christian Eidevalds och Klara Dolks forskning om genus och jämställdhet. Personalen ser att flickor och pojkar har fått verktyg att stärka sin identitet och att de idag kan uttrycka sig på ett annat sätt jämfört med under hösten. Någon avdelning har arbetat med att ge flickor och pojkar olika strategier för att kunna säga stopp och sluta. Detta har gjort att personalen ser en skillnad i hur flickor och pojkar agerar nu jämfört med tidigare under året. Personalen har fått ta ett steg tillbaka och arbeta med vad ex. stopphanden betyder på ett mer fördjupat sätt. Personalen ser att de ser en skillnad beroende vilket material man tar in på avdelningarna och att det gör skillnad. Detta gör man ex. genom att ta in mer återbruksmaterial som är könsneutralt och skapar andra möten.

Enhetens mål/Strategier:

5.1.1.1 Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin identitet och känner trygghet i den.

Målkriterier, målet är uppfyllt när:

- Flickor och pojkar interagerar med varandra på ett positivt sätt oberoende av kön, könstillhörighet, ålder, etnisk bakgrund och oavsett funktionsnedsättning
- Flickor och pojkar utvecklar sin kännedom om vad religionsfrihet innebär
- Flickor och pojkar utvecklar förståelse för omsorg om allt levande och om sin närmiljö

Analys

Genom att personalen har arbetat med olika material kopplat till värdegrunden har medvetenheten ökat. Det har blivit en skillnad under året i hur personalen har blivit mer medvetna om sitt förhållningssätt och att de behöver titta på sig själva och hur de agerar. Arbetet grundar sig på Christian Eidevalds och Klara Dolks forskning om genus och jämställdhet. Personalen ser att flickor och pojkar har fått verktyg att stärka sin identitet och att de idag kan uttrycka sig på ett annat sätt jämfört med under hösten. Någon avdelning har arbetat med att ge flickor och pojkar olika strategier för att kunna säga stopp och sluta. Detta

har gjort att personalen ser en skillnad i hur flickor och pojkar agerar nu jämfört med tidigare under året. Personalen har fått ta ett steg tillbaka och arbeta med vad ex. stopphanden betyder på ett mer fördjupat sätt. Personalen ser att de ser en skillnad beroende vilket material man tar in på avdelningarna och att det gör skillnad. Detta gör man ex. genom att ta in mer återbruksmaterial som är könsneutralt och skapar andra möten.

Status	Aktiviteter
✓	Gruppaktivitet
<p><i>Analys</i></p> <p>Genom att personalens medvetenhet har ökat jämfört med tidigare om att de behöver finnas nära flickor och pojkar för att kunna se och uppfatta vad som pågår i barngruppen. Personalens agerande gör att de uppfattar signaler på att de behöver förändra i sina pedagogiska miljöer och material för att stimulera interagerandet. Personalen arbetar aktivt med att alla flickor och pojkar ska få delta i leken utifrån sina olika förutsättningar. Personalen har också sett att de behöver vara steget före i alla situationer för att kunna ge rätt förutsättningar för alla barn att utvecklas. Personalen arbetar medvetet med att uppmuntra alla barn att hjälpa varandra och ser att det är skillnad nu jämfört med tidigare. På någon avdelning ser personalen att flickor oftare tar på sig rollen att hjälpa jämfört med pojkarna. Pojkarna utnyttjar detta till att inte behöva anstränga sig eftersom de ändå får hjälp. Det är viktigt att all personal har ett likvärdigt förhållningssätt i arbetet med detta eftersom alla barn snabbt utnyttjar tillfället. På någon avdelning ser de tydligt att detta händer eftersom det skett ett byte av personal.</p>	
✓	Tema/Projektarbete
<p><i>Analys</i></p> <p>Genom att personalens medvetenhet har ökat jämfört med tidigare om att de behöver finnas nära flickor och pojkar för att kunna se och uppfatta vad som pågår i barngruppen. Personalens agerande gör att de uppfattar signaler på att de behöver förändra i sina pedagogiska miljöer och material för att stimulera interagerandet. Personalen arbetar aktivt med att alla flickor och pojkar ska få delta i leken utifrån sina olika förutsättningar. Personalen har också sett att de behöver vara steget före i alla situationer för att kunna ge rätt förutsättningar för alla barn att utvecklas. Personalen arbetar medvetet med att uppmuntra alla barn att hjälpa varandra och ser att det är skillnad nu jämfört med tidigare. På någon avdelning ser personalen att flickor oftare tar på sig rollen att hjälpa jämfört med pojkarna. Pojkarna utnyttjar detta till att inte behöva anstränga sig eftersom de ändå får hjälp. Det är viktigt att all personal har ett likvärdigt förhållningssätt i arbetet med detta eftersom alla barn snabbt utnyttjar tillfället. På någon avdelning ser de tydligt att detta händer eftersom det skett ett byte av personal.</p>	

VO-mål/Strategier:

5.1.2 Förskolan ska i samverkan sträva efter att varje barn utvecklar förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt sin vilja att hjälpa andra

Analys

Genom att personalens medvetenhet har ökat jämfört med tidigare om att de behöver finnas nära flickor och pojkar för att kunna se och uppfatta vad som pågår i barngruppen. Personalens agerande gör att de uppfattar signaler på att de behöver förändra i sina pedagogiska miljöer och material för att stimulera interagerandet. Personalen arbetar aktivt med att alla flickor och pojkar ska få delta i leken utifrån sina olika förutsättningar. Personalen har också sett att de behöver vara steget före i alla situationer för att kunna ge rätt förutsättningar för alla barn att utvecklas. Personalen arbetar medvetet med att

uppmuntra alla barn att hjälpa varandra och ser att det är skillnad nu jämfört med tidigare. På någon avdelning ser personalen att flickor oftare tar på sig rollen att hjälpa jämfört med pojkarna. Pojkarna utnyttjar detta till att inte behöva anstränga sig eftersom de ändå får hjälp. Det är viktigt att all personal har ett likvärdigt förhållningssätt i arbetet med detta eftersom alla barn snabbt utnyttjar tillfället. På någon avdelning ser de tydligt att detta händer eftersom det skett ett byte av personal.

Enhetens mål/Strategier:

5.1.2.1 Förskolan ska i samverkan med andra sträva efter att varje barn utvecklar förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andras människors situation samt sin vilja att hjälpa andra.

Målkriterier, målet är uppfyllt när:

- Flickor och pojkar interagerar med varandra på ett positivt sätt oberoende av kön, könstillhörighet, ålder, etnisk bakgrund och oavsett funktionsnedsättning
- Flickor och pojkar utvecklar sin kännedom om vad religionsfrihet innebär
- Flickor och pojkar utvecklar förståelse för omsorg om allt levande och om sin närmiljö

Analys

Genom att personalens medvetenhet har ökat jämfört med tidigare om att de behöver finnas nära flickor och pojkar för att kunna se och uppfatta vad som pågår i barngruppen. Personalens agerande gör att de uppfattar signaler på att de behöver förändra i sina pedagogiska miljöer och material för att stimulera interagerandet. Personalen arbetar aktivt med att alla flickor och pojkar ska få delta i leken utifrån sina olika förutsättningar. Personalen har också sett att de behöver vara steget före i alla situationer för att kunna ge rätt förutsättningar för alla barn att utvecklas. Personalen arbetar medvetet med att uppmuntra alla barn att hjälpa varandra och ser att det är skillnad nu jämfört med tidigare. På någon avdelning ser personalen att flickor oftare tar på sig rollen att hjälpa jämfört med pojkarna. Pojkarna utnyttjar detta till att inte behöva anstränga sig eftersom de ändå får hjälp. Det är viktigt att all personal har ett likvärdigt förhållningssätt i arbetet med detta eftersom alla barn snabbt utnyttjar tillfället. På någon avdelning ser de tydligt att detta händer eftersom det skett ett byte av personal.

Status	Aktiviteter
✓	Gruppaktiviteter
<p><i>Analys</i></p> <p>Personalen har medvetet arbetat med de pedagogiska miljöerna och att ta in material som skapar en likvärdighet för både flickor och pojkar i leken. Att skapa möten mellan de olika barngrupperna arbetar hela förskolan aktivt med på olika sätt. Förskolan har fortsatt arbetet med att ta hjälp och att använda sig av de stödfunktioner som finns. På någon avdelning finns även extra personal för att kunna ge de rätta förutsättningarna utifrån behov. Idag ser personalen att det sker fler möten</p>	

Status	Aktiviteter
	mellan flickor och pojkar i olika konstellationer jämfört med tidigare under året.
✓	Tema/Projektarbete
<i>Analys</i>	
<p>Personalen har medvetet arbetat med de pedagogiska miljöerna och att ta in material som skapar en likvärdighet för både flickor och pojkar i leken. Att skapa möten mellan de olika barngrupperna arbetar hela förskolan aktivt med på olika sätt. Förskolan har fortsatt arbetet med att ta hjälp och att använda sig av de stödfunktioner som finns. På någon avdelning finns även extra personal för att kunna ge de rätta förutsättningarna utifrån behov. Idag ser personalen att det sker fler möten mellan flickor och pojkar i olika konstellationer jämfört med tidigare under året.</p>	

VO-mål/Strategier:

5.1.3 Omsorg om det enskilda barnets välbefinnande, trygghet, utveckling och lärande ska präglade arbetet i förskolan. Hänsyn ska tas till barnens olika förutsättningar och behov

Sk

Beskrivning

Från läroplanen sid 5

Analys

Personalen har medvetet arbetat med de pedagogiska miljöerna och att ta in material som skapar en likvärdighet för både flickor och pojkar i leken. Att skapa möten mellan de olika barngrupperna arbetar hela förskolan aktivt med på olika sätt. Förskolan har fortsatt arbetet med att ta hjälp och att använda sig av de stödfunktioner som finns. På någon avdelning finns även extra personal för att kunna ge de rätta förutsättningarna utifrån behov. Idag ser personalen att det sker fler möten mellan flickor och pojkar i olika konstellationer jämfört med tidigare under året.

Enhetens mål/Strategier:

5.1.3.1 Verksamheten ska sträva efter att alla barn ges likvärdiga möjligheter utifrån sina behov och förutsättningar

Målkriterier, målet är uppfyllt när:

-Vi i verksamheten har gett barnen verktyg och förutsättningar att kunna utveckla tilltro till sin egen förmåga och kunna påverka sina val.

Analys

Personalen har medvetet arbetat med de pedagogiska miljöerna och att ta in material som skapar en likvärdighet för både flickor och pojkar i leken. Att skapa möten mellan de olika

barngrupperna arbetar hela förskolan aktivt med på olika sätt. Förskolan har fortsatt arbetet med att ta hjälp och att använda sig av de stödfunktioner som finns. På någon avdelning finns även extra personal för att kunna ge de rätta förutsättningarna utifrån behov. Idag ser personalen att det sker fler möten mellan flickor och pojkar i olika konstellationer jämfört med tidigare under året.

Status	Aktiviteter
✓	Gruppaktiviteter
<p><i>Analys</i></p> <p>Genom att utgå ifrån forskning framtagen av Christian Eidevald som handlar om genus och jämställdhet har personalens medvetenhet ökat. Personalens medvetenhet behöver utvecklas ytterligare men idag pratar man mer om och reflekterar mer kring frågor som handlar om könsmonster, könsroller och att vi gör skillnad omedvetet. För att kunna se mönster i barngrupperna hos både flickor och pojkar behöver personalen fortsätta reflektera kring detta. Ett gemensamt förhållningssätt är viktigt och underlättar allt arbete med detta. Att skapa pedagogiska miljöer och ha material som motverkar traditionella könsmonster och roller är något förskolan behöver utveckla och tänka mer kring. Medvetenheten om att det finns en norm som råder inom förskolan behöver personalen reflektera kring och arbeta med. Förskolan behöver arbeta med CEMR-artiklarna för att medvetenheten ska öka.</p>	
✓	Tema/Projektarbeten
<p><i>Analys</i></p> <p>Genom att utgå ifrån forskning framtagen av Christian Eidevald som handlar om genus och jämställdhet har personalens medvetenhet ökat. Personalens medvetenhet behöver utvecklas ytterligare men idag pratar man mer om och reflekterar mer kring frågor som handlar om könsmonster, könsroller och att vi gör skillnad omedvetet. För att kunna se mönster i barngrupperna hos både flickor och pojkar behöver personalen fortsätta reflektera kring detta. Ett gemensamt förhållningssätt är viktigt och underlättar allt arbete med detta. Att skapa pedagogiska miljöer och ha material som motverkar traditionella könsmonster och roller är något förskolan behöver utveckla och tänka mer kring. Medvetenheten om att det finns en norm som råder inom förskolan behöver personalen reflektera kring och arbeta med. Förskolan behöver arbeta med CEMR-artiklarna för att medvetenheten ska öka.</p>	

VO-mål/Strategier:

5.1.4 Jämställdhet mellan könen ska synliggöras och lyftas fram i verksamheten. Förskolan ska motverka traditionella könsmonster och könsroller. Flickor och pojkar ska i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

Beskrivning

Artikel 6-Bekämpa stereotyper

Artikel 9-Jämställdhetsanalyser

Artikel 13-Utbildning och livslångt lärande

Artikel 16-Barnomsorg

Läroplanen sid 5: Vuxnas sätt att bemöta flickor och pojkar liksom de krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma flickors och pojkars uppfattning om vad som är kvinnligt och manligt. Förskolan ska motverka traditionella könsmonster och könsroller.

Flickor och pojkar ska i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller."

Analys

Genom att utgå ifrån forskning framtagen av Christian Eidevald som handlar om genus och jämställdhet har personalens medvetenhet ökat. Personalens medvetenhet behöver utvecklas ytterligare men idag pratar man mer om och reflekterar mer kring frågor som handlar om könsmönster, könsroller och att vi gör skillnad omedvetet. För att kunna se mönster i barngrupperna hos både flickor och pojkar behöver personalen fortsätta reflektera kring detta. Ett gemensamt förhållningssätt är viktigt och underlättar allt arbete med detta. Att skapa pedagogiska miljöer och ha material som motverkar traditionella könsmönster och roller är något förskolan behöver utveckla och tänka mer kring. Medvetenheten om att det finns en norm som råder inom förskolan behöver personalen reflektera kring och arbeta med. Förskolan behöver arbeta med CEMR-artiklarna för att medvetenheten ska öka.

Genom att personalen har arbetat med olika material kopplat till värdegrunden har medvetenheten ökat. Det har blivit en skillnad under året i hur personalen har blivit mer medvetna om sitt förhållningssätt och att de behöver titta på sig själva och hur de agerar. Arbetet grundar sig på Christian Eidevalds och Klara Dolks forskning om genus och jämställdhet. Personalen har reflekterat kring diskrimineringsgrunderna för att öka sin medvetenhet kring det. Personalen ser att flickor och pojkar har fått verktyg att stärka sin identitet och att de idag kan uttrycka sig på ett annat sätt jämfört med under hösten. Någon avdelning har arbetat med att ge flickor och pojkar olika strategier för att kunna säga stopp och sluta. Detta har gjort att personalen ser en skillnad i hur flickor och pojkar agerar nu jämfört med tidigare under året. Personalen har fått ta ett steg tillbaka och arbeta med vad ex. stopphanden betyder på ett mer fördjupat sätt. Personalen ser att de ser en skillnad beroende vilket material man tar in på avdelningarna och att det gör skillnad. Detta gör man ex. genom att ta in mer återbruksmaterial som är könsneutralt och skapar andra möten.

Enhetens mål/Strategier:

5.1.4.1 Förskolan ska motverka traditionella könsmönster och könsroller. Flickor och pojkar ska i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

Målkriterier, målet är uppfyllt när:

- Flickor och pojkar interagerar med varandra på ett positivt sätt oberoende av kön, könstillhörighet, ålder, etnisk bakgrund och oavsett funktionsnedsättning
- Flickor och pojkar utvecklar sin kännedom om vad religionsfrihet innebär
- Flickor och pojkar utvecklar förståelse för omsorg om allt levande och om sin närmiljö

Analys

Genom att utgå ifrån forskning framtagen av Christian Eidevald som handlar om genus och jämställdhet har personalens medvetenhet ökat. Personalens medvetenhet behöver utvecklas ytterligare men idag pratar man mer om och reflekterar mer kring frågor som handlar om könsmönster, könsroller och att vi gör skillnad omedvetet. För att kunna se mönster i barngrupperna hos både flickor och pojkar behöver personalen fortsätta reflektera kring detta. Ett gemensamt förhållningssätt är viktigt och underlättar allt arbete med detta. Att skapa pedagogiska miljöer och ha material som motverkar traditionella könsmönster och roller är något förskolan behöver utveckla och tänka mer kring. Medvetenheten om att det finns en norm som råder inom förskolan behöver personalen reflektera kring och arbeta med. Förskolan behöver arbeta med CEMR-artiklarna för att medvetenheten ska öka.

Status	Aktiviteter
✓	Gruppaktiviteter
<i>Analys</i> Genom att personalen har arbetat med olika material kopplat till värdegrunden har medvetenheten ökat. Det har blivit en skillnad under året i hur personalen har blivit mer medvetna om sitt förhållningssätt och att de behöver titta på sig själva och hur de agerar. Arbetet grundar sig på Christian Eidevalds och Klara Dolks forskning om genus och jämställdhet. Personalen har reflekterat kring diskrimineringsgrunderna för att öka sin medvetenhet kring det. Personalen ser att flickor och pojkar har fått verktyg att stärka sin identitet och att de idag kan uttrycka sig på ett annat sätt jämfört med under hösten. Någon avdelning har arbetat med att ge flickor och pojkar olika strategier för att kunna säga stopp och sluta. Detta har gjort att personalen ser en skillnad i hur flickor och pojkar agerar nu jämfört med tidigare under året. Personalen har fått ta ett steg tillbaka och arbeta med vad ex. stopphanden betyder på ett mer fördjupat sätt. Personalen ser att de ser en skillnad beroende vilket material man tar in på avdelningarna och att det gör skillnad. Detta gör man ex. genom att ta in mer återbruksmaterial som är könsneutralt och skapar andra möten.	
✓	Tema/Projektarbete
<i>Analys</i> Genom att personalen har arbetat med olika material kopplat till värdegrunden har medvetenheten ökat. Det har blivit en skillnad under året i hur personalen har blivit mer medvetna om sitt förhållningssätt och att de behöver titta på sig själva och hur de agerar. Arbetet grundar sig på Christian Eidevalds och Klara Dolks forskning om genus och jämställdhet. Personalen har reflekterat kring diskrimineringsgrunderna för att öka sin medvetenhet kring det. Personalen ser att flickor och pojkar har fått verktyg att stärka sin identitet och att de idag kan uttrycka sig på ett annat sätt jämfört med under hösten. Någon avdelning har arbetat med att ge flickor och pojkar olika strategier för att kunna säga stopp och sluta. Detta har gjort att personalen ser en skillnad i hur flickor och pojkar agerar nu jämfört med tidigare under året. Personalen har fått ta ett steg tillbaka och arbeta med vad ex. stopphanden betyder på ett mer fördjupat sätt. Personalen ser att de ser en skillnad beroende vilket material man tar in på avdelningarna och att det gör skillnad. Detta gör man ex. genom att ta in mer återbruksmaterial som är könsneutralt och skapar andra möten.	

Enhetens mål/Strategier:

5.1.5 Flickor och pojkar utvecklar sin förståelse för allas lika värde och visar omsorg om sin närmiljö

Målkriterier, målet är uppfyllt när:

- Flickor och pojkar interagerar med varandra på ett positivt sätt oberoende av kön, könstillhörighet, ålder, etnisk bakgrund och oavsett funktionsnedsättning
- Flickor och pojkar utvecklar sin kännedom om vad religionsfrihet innebär

-Flickor och pojkar utvecklar förståelse för omsorg om allt levande och om sin närmiljö

Analys

Genom att personalen har arbetat med olika material kopplat till värdegrunden har medvetenheten ökat. Det har blivit en skillnad under året i hur personalen har blivit mer medvetna om sitt förhållningssätt och att de behöver titta på sig själva och hur de agerar. Arbetet grundar sig på Christian Eidevalds och Klara Dolks forskning om genus och jämställdhet. Personalen har reflekterat kring diskrimineringsgrunderna för att öka sin medvetenhet kring det. Personalen ser att flickor och pojkar har fått verktyg att stärka sin identitet och att de idag kan uttrycka sig på ett annat sätt jämfört med under hösten. Någon avdelning har arbetat med att ge flickor och pojkar olika strategier för att kunna säga stopp och sluta. Detta har gjort att personalen ser en skillnad i hur flickor och pojkar agerar nu jämfört med tidigare under året. Personalen har fått ta ett steg tillbaka och arbeta med vad ex. stopphanden betyder på ett mer fördjupat sätt. Personalen ser att de ser en skillnad beroende vilket material man tar in på avdelningarna och att det gör skillnad. Detta gör man ex. genom att ta in mer återbruksmaterial som är könsneutralt och skapar andra möten.

Status	Aktiviteter
✓	Gruppaktiviteter
<i>Analys</i> Genom att personalen har arbetat med olika material kopplat till värdegrunden har medvetenheten ökat. Det har blivit en skillnad under året i hur personalen har blivit mer medvetna om sitt förhållningssätt och att de behöver titta på sig själva och hur de agerar. Arbetet grundar sig på Christian Eidevalds och Klara Dolks forskning om genus och jämställdhet. Personalen ser att flickor och pojkar har fått verktyg att stärka sin identitet och att de idag kan uttrycka sig på ett annat sätt jämfört med under hösten. Någon avdelning har arbetat med att ge flickor och pojkar olika strategier för att kunna säga stopp och sluta. Detta har gjort att personalen ser en skillnad i hur flickor och pojkar agerar nu jämfört med tidigare under året. Personalen har fått ta ett steg tillbaka och arbeta med vad ex. stopphanden betyder på ett mer fördjupat sätt. Personalen ser att de ser en skillnad beroende vilket material man tar in på avdelningarna och att det gör skillnad. Detta gör man ex. genom att ta in mer återbruksmaterial som är könsneutralt och skapar andra möten.	
✓	Tema/Projektarbete
<i>Analys</i> Genom att personalen har arbetat med olika material kopplat till värdegrunden har medvetenheten ökat. Det har blivit en skillnad under året i hur personalen har blivit mer medvetna om sitt förhållningssätt och att de behöver titta på sig själva och hur de agerar. Arbetet grundar sig på Christian Eidevalds och Klara Dolks forskning om genus och jämställdhet. Personalen ser att flickor och pojkar har fått verktyg att stärka sin identitet och att de idag kan uttrycka sig på ett annat sätt jämfört med under hösten. Någon avdelning har arbetat med att ge flickor och pojkar olika strategier för att kunna säga stopp och sluta. Detta har gjort att personalen ser en skillnad i hur flickor och pojkar agerar nu jämfört med tidigare under året. Personalen har fått ta ett steg tillbaka och arbeta med vad ex. stopphanden betyder på ett mer fördjupat sätt. Personalen ser att de ser en skillnad beroende vilket material man tar in på avdelningarna och att det gör skillnad. Detta gör man ex. genom att ta in mer återbruksmaterial som är könsneutralt och skapar andra möten.	

Områden:

5.2 Utveckling och lärande

I arbetet med utveckling och lärande har personalen haft forskning av Elisabeth Björklund,

Sanne Björklund, Maria Hedefalk, Nina Odegaard, Alan Bishop som utgångspunkt. Utifrån Pedagogiska Nätverkets projekt Hållbar framtid ger personalen flickor och pojkar förutsättningar att på ett lustfyllt sätt utveckla sina förmågor inom språk, matematik och no/teknik. Till viss del har personalen delat in flickor och pojkar i mindre grupper under dagen som gett möjligheter att stimulera och utmana varje barn till utveckling och lärande. Personalen läser, reflekterar och diskuterar om begreppet undervisning för att öka sin medvetenhet och sina kunskaper för att kunna stimulera barnen vidare i deras utveckling och lärande.

VO-mål/Strategier:

5.2.1 Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin nyfikenhet och lust samt förmåga att leka och lära

Sk

Analys

Språk:

Genom att utgå ifrån Elisabeth Björklunds forskning "Att erövra litteracitet", Carina Fasth och Anne Kultti har personalen arbetat med berättandet och lyssnandet. Personalen har tagit fasta på att det är genom att använda många olika språk och uttryckssätt arbetet med detta utvecklas. Personalen ser idag en skillnad jämfört med tidigare i hur flickor och pojkar både berättar och lyssnar på varandra. Förskolans avdelningar har arbetat med olika aktiviteter för att flickor och pojkar ska utveckla sitt berättande och sitt lyssnande. Personalen ser en viss utveckling i hur pojkarna har lärt sig att kompromissa i leken. De hittar idag olika strategier för att kompromissa med sina kompisar. Personalen behöver hela tiden påminna sig om att det är de som ska vara goda förebilder och att det är de som ger förutsättningarna för alla barn oavsett om det är flickor eller pojkar.

Matematik:

Genom att personalen även fortsättningsvis har arbetat med skolverkets matematikmoduler har medvetenheten ökat i vad matematik i förskolan är. Personalen utgår ifrån Alan Bishops sex matematiska aktiviteter för barn. Idag ser personalen matematiken överallt och kan benämna att det är matematik i arbetet med alla barn. Personalen uppmärksammar att både flickor och pojkar designar, prövar, förklarar, lokaliserar och undersöker i leken både inne och ute.

No/Teknik:

Personalen utgår ifrån forskning framtagen av Sanne Björklund "Lärande för hållbar utveckling" och Nina Odegaard "Återbruk som kreativ kraft" och Maria Hedefalks forskning om "Förskola för hållbar utveckling" som gjort att medvetenheten hos personalen har ökat. Projektet Hållbar framtid är något som förskolan fortsatt att arbeta med. Personalen ser att flickor och pojkar har erövat en förståelse för både social och ekologisk hållbarhet. Något som de behöver arbeta vidare i och fördjupa är att öka flickor och pojkars förståelse att vara rädd om förskolans material. Att hushålla med resurser är något som personalen också måste tänka klokt kring, exempelvis att inte slösa vatten, släcka lampor. Tidigare tog endel pojkar mer plats i reflektionsstunderna då de svarade snabbast på frågorna. Genom att dela upp barnen i grupper om färre antal har flickor och pojkar fått rätt förutsättningar till att delta i reflektionsstunderna på ett likvärdigt sätt. Där alla fått komma till tals och träna sin förmåga att lyssna.

Enhetens mål/Strategier:

5.2.1.1 Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin nyfikenhet och lust samt förmåga att leka och lära

Analys

Språk:

Genom att utgå ifrån Elisabeth Björklunds forskning "Att erövra litteracitet", Carina Fasth och Anne Kultti har personalen arbetat med berättandet och lyssnandet. Personalen har tagit fasta på att det är genom att använda många olika språk och uttryckssätt arbetet med detta utvecklas. Personalen ser idag en skillnad jämfört med tidigare i hur flickor och pojkar både berättar och lyssnar på varandra. Förskolans avdelningar har arbetat med olika aktiviteter för att flickor och pojkar ska utveckla sitt berättande och sitt lyssnande. Personalen ser en viss utveckling i hur pojkarna har lärt sig att kompromissa i leken. De hittar idag olika strategier för att kompromissa med sina kompisar. Personalen behöver hela tiden påminna sig om att det är de som ska vara goda förebilder och att det är de som ger förutsättningarna för alla barn oavsett om det är flickor eller pojkar.

Matematik:

Genom att personalen även fortsättningsvis har arbetat med skolverkets matematikmoduler har medvetenheten ökat i vad matematik i förskolan är. Personalen utgår ifrån Alan Bishops sex matematiska aktiviteter för barn. Idag ser personalen matematiken överallt och kan benämna att det är matematik i arbetet med alla barn. Personalen uppmärksammar att både flickor och pojkar designar, prövar, förklarar, lokaliserar och undersöker i leken både inne och ute.

No/Teknik:

Personalen utgår ifrån forskning framtagen av Sanne Björklund "Lärande för hållbar utveckling" och Nina Odegaard "Återbruk som kreativ kraft" och Maria Hedefalks forskning om "Förskola för hållbar utveckling" som gjort att medvetenheten hos personalen har ökat. Projektet Hållbar framtid är något som förskolan fortsatt att arbeta med. Personalen ser att flickor och pojkar har erövrat en förståelse för både social och ekologisk hållbarhet. Något som de behöver arbeta vidare i och fördjupa är att öka flickor och pojkars förståelse att vara rädd om förskolans material. Att hushålla med resurser är något som personalen också måste tänka klokt kring, exempelvis att inte slösa vatten, släcka lampor. Tidigare tog endel pojkar mer plats i reflektionsstunderna då de svarade snabbast på frågorna. Genom att dela upp barnen i grupper om färre antal har flickor och pojkar fått rätt förutsättningar till att delta i reflektionsstunderna på ett likvärdigsätt. Där alla fått komma till tals och träna sin förmåga att lyssna.

Status	Aktiviteter
✓	Gruppaktiviteter
<p><i>Analys</i></p> <p>Språk:</p> <p>Genom att utgå ifrån Elisabeth Björklunds forskning "Att erövra litteracitet", Carina Fasth och Anne Kultti har personalen arbetat med berättandet och lyssnandet. Personalen har tagit fasta på att det är genom att använda många olika språk och uttrycksätt arbetet med detta utvecklas. Personalen ser idag en skillnad jämfört med tidigare i hur flickor och pojkar både berättar och lyssnar på varandra. Förskolans avdelningar har arbetat med olika aktiviteter för att flickor och pojkar ska utveckla sitt berättande och sitt lyssnande. Personalen ser en viss utveckling i hur pojkarna har lärt sig att kompromissa i leken. De hittar idag olika strategier för att kompromissa med sina kompisar. Personalen behöver hela tiden påminna sig om att det är de som ska vara goda förebilder och att det är de som ger förutsättningarna för alla barn oavsett om det är flickor eller pojkar.</p> <p>Matematik:</p> <p>Genom att personalen även fortsättningsvis har arbetat med skolverkets matematikmoduler har medvetenheten ökat i vad matematik i förskolan är. Personalen utgår ifrån Alan Bishops sex matematiska aktiviteter för barn. Idag ser personalen matematiken överallt och kan benämna att det är matematik i arbetet med alla barn. Personalen uppmärksammar att både flickor och pojkar designar, prövar, förklarar, lokaliserar och undersöker i leken både inne och ute.</p> <p>No/Teknik:</p> <p>Personalen utgår ifrån forskning framtagen av Sanne Björklund "Lärande för hållbar utveckling" och Nina Odegaard "Återbruk som kreativ kraft" och Maria Hedefalks forskning om "Förskola för hållbar utveckling" som gjort att medvetenheten hos personalen har ökat. Projektet Hållbar framtid är något som förskolan fortsatt att arbeta med. Personalen ser att flickor och pojkar har erövrat en förståelse för både social och ekologisk hållbarhet. Något som de behöver arbeta vidare i och fördjupa är att öka flickor och pojkars förståelse att vara rädd om förskolans material. Att hushålla med resurser är något som personalen också måste tänka klokt kring, exempelvis att inte slösa vatten, släcka lampor. Tidigare tog endel pojkar mer plats i reflektionsstunderna då de svarade snabbast på frågorna. Genom att dela upp barnen i grupper om färre antal har flickor och pojkar fått rätt förutsättningar till att delta i reflektionsstunderna på ett likvärdigsätt. Där alla fått komma till tals och träna sin förmåga att lyssna.</p>	
✓	Tema/Projektarbete
<p><i>Analys</i></p> <p>Språk:</p> <p>Genom att utgå ifrån Elisabeth Björklunds forskning "Att erövra litteracitet", Carina Fasth och Anne Kultti har personalen</p>	

Status	Aktiviteter
	<p>arbetat med berättandet och lyssnandet. Personalen har tagit fasta på att det är genom att använda många olika språk och uttrycksätt arbetet med detta utvecklas. Personalen ser idag en skillnad jämfört med tidigare i hur flickor och pojkar både berättar och lyssnar på varandra. Förskolans avdelningar har arbetat med olika aktiviteter för att flickor och pojkar ska utveckla sitt berättande och sitt lyssnande. Personalen ser en viss utveckling i hur pojkarna har lärt sig att kompromissa i leken. De hittar idag olika strategier för att kompromissa med sina kompisar. Personalen behöver hela tiden påminna sig om att det är de som ska vara goda förebilder och att det är de som ger förutsättningarna för alla barn oavsett om det är flickor eller pojkar.</p>
Matematik:	<p>Genom att personalen även fortsättningsvis har arbetat med skolverkets matematikmoduler har medvetenheten ökat i vad matematik i förskolan är. Personalen utgår ifrån Alan Bishops sex matematiska aktiviteter för barn. Idag ser personalen matematiken överallt och kan benämna att det är matematik i arbetet med alla barn. Personalen uppmärksammar att både flickor och pojkar designar, prövar, förklarar, lokaliserar och undersöker i leken både inne och ute.</p>
No/Teknik:	<p>Personalen utgår ifrån forskning framtagen av Sanne Björklund "Lärande för hållbar utveckling" och Nina Odegaard "Återbruk som kreativ kraft" och Maria Hedefalks forskning om "Förskola för hållbar utveckling" som gjort att medvetenheten hos personalen har ökat. Projektet Hållbar framtid är något som förskolan fortsatt att arbeta med. Personalen ser att flickor och pojkar har erövrat en förståelse för både social och ekologisk hållbarhet. Något som de behöver arbeta vidare i och fördjupa är att öka flickor och pojkars förståelse att vara rädd om förskolans material. Att hushålla med resurser är något som personalen också måste tänka klokt kring, exempelvis att inte slösa vatten, släcka lampor. Tidigare tog endel pojkar mer plats i reflektionsstunderna då de svarade snabbast på frågorna. Genom att dela upp barnen i grupper om färre antal har flickor och pojkar fått rätt förutsättningar till att delta i reflektionsstunderna på ett likvärdigt sätt. Där alla fått komma till tals och träna sin förmåga att lyssna.</p>

VO-mål/Strategier:

5.2.2 Alla barn ska i verksamhet förskola ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digitala verktyg och medier för informationsbearbetning, problemlösning, skapande och kommunikation.

Anledning till prioritering

Digitaliseringen...

Beskrivning

Från Skolverkets förslag till förändringar - Nationella IT-strategier.

Analys

Genom att fortsätta att använda de digitala verktyg som har köpts in till förskolan. Personalen behöver utveckla sina digitala kunskaper och känna sig trygga i dem. Att ta hjälp av varandra och i ett kollegialt lärande för att utveckla sina kunskaper. Personalen behöver utveckla förskolans digitala miljöer så att flickor och pojkar har tillgång till IKT under hela dagen. Idag bloggar alla avdelningar och ett flertal personal antecknar digitalt istället för med penna och papper. Detta är något som har utvecklats under året.

Enhetens mål/Strategier:

5.2.2.1 Alla barn på vår förskola ska ges möjlighet att använda digitala verktyg och medier för informationsbearbetning, problemlösning, skapande och kommunikation

Målkriterier, målet är uppfyllt när:

-Digitala verktyg används i verksamheten på ett naturligt sätt varje dag tillsammans med barnen.

Analys

Genom att fortsätta att använda de digitala verktyg som har köpts in till förskolan. Personalen behöver utveckla sina digitala kunskaper och känna sig trygg i dem. Att ta hjälp av varandra och i ett kollegialt lärande för att utveckla sina kunskaper. Personalen behöver utveckla förskolans digitala miljöer så att flickor och pojkar har tillgång till IKT under hela dagen. Idag bloggar alla avdelningar och ett flertal personal antecknar digitalt istället för med penna och papper. Detta är något som har utvecklats under året.

Status	Aktiviteter
✓	Gruppaktiviteter
<i>Analys</i> Genom att fortsätta att använda de digitala verktyg som har köpts in till förskolan. Personalen behöver utveckla sina digitala kunskaper och känna sig trygg i dem. Att ta hjälp av varandra och i ett kollegialt lärande för att utveckla sina kunskaper. Personalen behöver utveckla förskolans digitala miljöer så att flickor och pojkar har tillgång till IKT under hela dagen. Idag bloggar alla avdelningar och ett flertal personal antecknar digitalt istället för med penna och papper. Detta är något som har utvecklats under året.	
✓	Tema/Projektarbete
<i>Analys</i> Genom att fortsätta att använda de digitala verktyg som har köpts in till förskolan. Personalen behöver utveckla sina digitala kunskaper och känna sig trygg i dem. Att ta hjälp av varandra och i ett kollegialt lärande för att utveckla sina kunskaper. Personalen behöver utveckla förskolans digitala miljöer så att flickor och pojkar har tillgång till IKT under hela dagen. Idag bloggar alla avdelningar och ett flertal personal antecknar digitalt istället för med penna och papper. Detta är något som har utvecklats under året.	

Enhetens mål/Strategier:

5.2.3 Förskolan strävar efter att flickor och pojkar utvecklar sin förmåga att samtala

Målkriterier, målet är uppfyllt när:

- Flickor och pojkar utvecklar sin förmåga att lyssna
- Flickor och pojkar utvecklar sin förmåga att berätta, beskriva och att ställa frågor
- Flickor och pojkar utvecklar sin förståelse för andras perspektiv

Analys

Genom att utgå ifrån Elisabeth Björklunds forskning "Att erövra litteracitet", Carina Fasth och Anne Kultti har personalen arbetat med berättandet och lyssnandet. Personalen har tagit fasta på att det är genom att använda många olika språk och uttryckssätt arbetet med detta utvecklas. Personalen ser idag en skillnad jämfört med tidigare i hur flickor och pojkar både berättar och lyssnar på varandra. Förskolans avdelningar har arbetat med olika aktiviteter för att flickor och pojkar ska utveckla sitt berättande och sitt lyssnande. Personalen ser en viss utveckling i hur pojkarna har lärt sig att kompromissa i leken. De hittar idag olika strategier för att kompromissa med sina kompisar. Personalen behöver hela tiden påminna sig om att det är de som ska vara goda förebilder och att det är de som ger förutsättningarna för alla barn oavsett om det är flickor eller pojkar.

Status	Aktiviteter
✓	Gruppaktiviteter
<i>Analys</i> Genom att utgå ifrån Elisabeth Björklunds forskning "Att erövra litteracitet", Carina Fasth och Anne Kultti har personalen arbetat med berättandet och lyssnandet. Personalen har tagit fasta på att det är genom att använda många olika språk och uttryckssätt arbetet med detta utvecklas. Personalen ser idag en skillnad jämfört med tidigare i hur flickor och pojkar både berättar och lyssnar på varandra. Förskolans avdelningar har arbetat med olika aktiviteter för att flickor och pojkar ska utveckla sitt berättande och sitt lyssnande. Personalen ser en viss utveckling i hur pojkarna har lärt sig att kompromissa i leken. De hittar idag olika strategier för att kompromissa med sina kompisar. Personalen behöver hela tiden påminna sig om att det är de som ska vara goda förebilder och att det är de som ger förutsättningarna för alla barn oavsett om det är flickor eller pojkar.	
✓	Tema/Projektarbete
<i>Analys</i> Genom att utgå ifrån Elisabeth Björklunds forskning "Att erövra litteracitet", Carina Fasth och Anne Kultti har personalen arbetat med berättandet och lyssnandet. Personalen har tagit fasta på att det är genom att använda många olika språk och uttryckssätt arbetet med detta utvecklas. Personalen ser idag en skillnad jämfört med tidigare i hur flickor och pojkar både berättar och lyssnar på varandra. Förskolans avdelningar har arbetat med olika aktiviteter för att flickor och pojkar ska utveckla sitt berättande och sitt lyssnande. Personalen ser en viss utveckling i hur pojkarna har lärt sig att kompromissa i leken. De hittar idag olika strategier för att kompromissa med sina kompisar. Personalen behöver hela tiden påminna sig om att det är de som ska vara goda förebilder och att det är de som ger förutsättningarna för alla barn oavsett om det är flickor eller pojkar.	

Enhetens mål/Strategier:

5.2.4 Flickor och pojkar utvecklar olika matematiska förmågor i leken

Målkriterier, målet är uppfyllt när:

- Flickor och pojkar reflekterar och förklarar i leken
- Flickor och pojkar lokaliserar i leken
- Flickor och pojkar designar i leken
- Flickor och pojkar undersöker och prövar i leken

Analys

Genom att personalen även fortsättningsvis har arbetat med skolverkets matematikmoduler har medvetenheten ökat i vad matematik i förskolan är. Personalen utgår ifrån Alan Bishops sex matematiska aktiviteter för barn. Idag ser personalen matematiken överallt och kan benämna att det är matematik i arbetet med alla barn. Personalen uppmärksammar att både flickor och pojkar designar, prövar, förklarar, lokaliserar och undersöker i leken både inne och ute.

Status	Aktiviteter
✓	Gruppaktiviteter
<i>Analys</i>	Genom att personalen även fortsättningsvis har arbetat med skolverkets matematikmoduler har medvetenheten ökat i vad matematik i förskolan är. Personalen utgår ifrån Alan Bishops sex matematiska aktiviteter för barn. Idag ser personalen matematiken överallt och kan benämna att det är matematik i arbetet med alla barn. Personalen uppmärksammar att både flickor och pojkar designar, prövar, förklarar, lokaliserar och undersöker i leken både inne och ute.
✓	Tema/Projektarbete
<i>Analys</i>	Genom att personalen även fortsättningsvis har arbetat med skolverkets matematikmoduler har medvetenheten ökat i vad matematik i förskolan är. Personalen utgår ifrån Alan Bishops sex matematiska aktiviteter för barn. Idag ser personalen matematiken överallt och kan benämna att det är matematik i arbetet med alla barn. Personalen uppmärksammar att både flickor och pojkar designar, prövar, förklarar, lokaliserar och undersöker i leken både inne och ute.

Enhetens mål/Strategier:

5.2.5 Flickor och pojkar utvecklar en förståelse en hållbar framtid

Målkriterier, målet är uppfyllt när:

- Flickor och pojkar utvecklar sin förståelse för olika kretslopp
- Flickor och pojkar ökar sin förståelse att värna om miljön

Analys

Personalen utgår ifrån forskning framtagen av Sanne Björklund "Lärande för hållbar utveckling" och Nina Odegaard "Återbruk som kreativ kraft" och Maria Hedefalks forskning om "Förskola för hållbar utveckling" som gjort att medvetenheten hos personalen har ökat. Projektet Hållbar framtid är något som förskolan fortsatt att arbeta med. Personalen ser att flickor och pojkar har erövrat en förståelse för både social och ekologisk hållbarhet. Något som de behöver arbeta vidare i och fördjupa är att öka flickor och pojkars förståelse att vara rädd om förskolans material. Att hushålla med resurser är något som personalen också måste tänka klokt kring, exempelvis att inte slösa vatten, släcka lampor. Tidigare tog endel pojkar mer plats i reflektionsstunderna då de svarade snabbast på frågorna. Genom att dela upp barnen i grupper om färre antal har flickor och pojkar fått rätt förutsättningar till att

delta i reflektionsstunderna på ett likvärdigsätt. Där alla fått komma till tals och träna sin förmåga att lyssna.

Status	Aktiviteter
✓	Gruppaktiviteter
<p><i>Analys</i></p> <p>Personalen utgår ifrån forskning framtagen av Sanne Björklund "Lärande för hållbar utveckling" och Nina Odegaard "Återbruk som kreativ kraft" och Maria Hedefalks forskning om "Förskola för hållbar utveckling" som gjort att medvetenheten hos personalen har ökat. Projektet Hållbar framtid är något som förskolan fortsatt att arbeta med. Personalen ser att flickor och pojkar har erövrat en förståelse för både social och ekologisk hållbarhet. Något som de behöver arbeta vidare i och fördjupa är att öka flickor och pojkars förståelse att vara rädd om förskolans material. Att hushålla med resurser är något som personalen också måste tänka klokt kring, exempelvis att inte slösa vatten, släcka lampor. Tidigare tog endel pojkar mer plats i reflektionsstunderna då de svarade snabbast på frågorna. Genom att dela upp barnen i grupper om färre antal har flickor och pojkar fått rätt förutsättningar till att delta i reflektionsstunderna på ett likvärdigsätt. Där alla fått komma till tals och träna sin förmåga att lyssna.</p>	
✓	Tema/Projektarbete
<p><i>Analys</i></p> <p>Personalen utgår ifrån forskning framtagen av Sanne Björklund "Lärande för hållbar utveckling" och Nina Odegaard "Återbruk som kreativ kraft" och Maria Hedefalks forskning om "Förskola för hållbar utveckling" som gjort att medvetenheten hos personalen har ökat. Projektet Hållbar framtid är något som förskolan fortsatt att arbeta med. Personalen ser att flickor och pojkar har erövrat en förståelse för både social och ekologisk hållbarhet. Något som de behöver arbeta vidare i och fördjupa är att öka flickor och pojkars förståelse att vara rädd om förskolans material. Att hushålla med resurser är något som personalen också måste tänka klokt kring, exempelvis att inte slösa vatten, släcka lampor. Tidigare tog endel pojkar mer plats i reflektionsstunderna då de svarade snabbast på frågorna. Genom att dela upp barnen i grupper om färre antal har flickor och pojkar fått rätt förutsättningar till att delta i reflektionsstunderna på ett likvärdigsätt. Där alla fått komma till tals och träna sin förmåga att lyssna.</p>	

Områden:

5.3 Barns/elevers ansvar och inflytande

Personalen utgår ifrån forskning av Kristina Westlund som har ökat deras medvetenhet kring barns delaktighet och inflytande. Flickors och pojkars inflytande vävs in i projektet Hållbar framtid genom att pedagogerna lyssnar på barnens tankar och frågeställningar samt tar vara på barnens intresse. En strävan mot att barnen ska äga projektet och deras delaktighet och inflytande ska styra det. Genom kartläggning och observation har flickor och pojkar inflytande i miljö och material på förskolan. Personalen behöver arbeta mer med att utveckla projekterande arbetssätt, gemensam barnsyn och förhållningssätt.

Enhetens mål/Strategier:

5.3.1 Flickor och pojkar får utrymme att utveckla självständighet och eget ansvar

Målkriterier, målet är uppfyllt när:

-Flickor och pojkar får möjlighet att påverka sin situation

-Flickor och pojkar får möjlighet att ta ansvar för förskolan miljö och material

Analys

Personalen utgår i från framtagen forskning av Kristina Westlund och det har ökat deras medvetenhet kring barns inflytande. Genom framtagen forskning och i projektet Hållbar Framtid har personalen utvecklat både sina pedagogiska miljöer samt material. Flickor och pojkars inflytande i miljö och material tas till vara på genom kartläggning och observation samt vid daglig dialog. Personalen uppmuntrar flickor och pojkar att ta ansvar för sin vardag i förskolan exempelvis påklädning och dukning. Flickor och pojkar har utvecklat sin självständighet och hämtar själv exempelvis mjölk när det är slut vid bordet, bäddar inför vilan, håller i egna samlingar. Tidigare uppmärksammade barnen mer att exempelvis mjölken var slut. Nu hämtar de mjölk när de ser att den tagit slut. En svårighet kring självständiga flickor och pojkar är när personalen inte har ett gemensamt förhållningssätt kring det. Detta har uppmärksammats vid ett personalbyte och där man har olika barnsyn. Personalen bör fortsätta att reflektera kring ett gemensamt förhållningssätt.

Status	Aktiviteter
✓	Gruppaktiviteter
<i>Analys</i> Personalen utgår i från framtagen forskning av Kristina Westlund och det har ökat deras medvetenhet kring barns inflytande. Genom framtagen forskning och i projektet Hållbar Framtid har personalen utvecklat både sina pedagogiska miljöer samt material. Flickor och pojkars inflytande i miljö och material tas till vara på genom kartläggning och observation samt vid daglig dialog. Personalen uppmuntrar flickor och pojkar att ta ansvar för sin vardag i förskolan exempelvis påklädning och dukning. Flickor och pojkar har utvecklat sin självständighet och hämtar själv exempelvis mjölk när det är slut vid bordet, bäddar inför vilan, håller i egna samlingar. Tidigare uppmärksammade barnen mer att exempelvis mjölken var slut. Nu hämtar de mjölk när de ser att den tagit slut. En svårighet kring självständiga flickor och pojkar är när personalen inte har ett gemensamt förhållningssätt kring det. Detta har uppmärksammats vid ett personalbyte och där man har olika barnsyn. Personalen bör fortsätta att reflektera kring ett gemensamt förhållningssätt.	
✓	Tema/Projektarbete
<i>Analys</i> Personalen utgår i från framtagen forskning av Kristina Westlund och det har ökat deras medvetenhet kring barns inflytande. Genom framtagen forskning och i projektet Hållbar Framtid har personalen utvecklat både sina pedagogiska miljöer samt material. Flickor och pojkars inflytande i miljö och material tas till vara på genom kartläggning och observation samt vid daglig dialog. Personalen uppmuntrar flickor och pojkar att ta ansvar för sin vardag i förskolan exempelvis påklädning och dukning. Flickor och pojkar har utvecklat sin självständighet och hämtar själv exempelvis mjölk när det är slut vid bordet, bäddar inför vilan, håller i egna samlingar. Tidigare uppmärksammade barnen mer att exempelvis mjölken var slut. Nu hämtar de mjölk när de ser att den tagit slut. En svårighet kring självständiga flickor och pojkar är när personalen inte har ett gemensamt förhållningssätt kring det. Detta har uppmärksammats vid ett personalbyte och där man har olika barnsyn. Personalen bör fortsätta att reflektera kring ett gemensamt förhållningssätt.	

Områden:

5.4 Förskola/skola och hem

Förskolan har fortsatt sitt arbete med att utveckla användandet av ed-Wise och bloggar för

att tydliggöra för vårdnadshavarna hur verksamheten arbetar mot målen. Under året har alla avdelningar utvecklat sitt sätt att blogga för att på så sätt möjliggöra för vårdnadshavarna att känna delaktighet och inflytande. Personalen har utvecklat och förtydligat sitt arbete om vad som ska ingå i föräldramöten, föräldraråd och utvecklingssamtal. Detta behöver personalen fortsätta att arbeta med under kommande läsår.

När det gäller nöjdkundenkäten har svarsfrekvensen sänkts ytterligare jämfört med tidigare år. Nöjdkundenkäten visar endast till viss del ett tillförlitligt resultat eftersom svarsfrekvensen var så låg. Nöjdkundenkäten visar utifrån de svar som inkommit att övervägande delen av vårdnadshavarna är nöjda med hur barnen trivs och känner sig trygga, hur information och delaktighet genomförs, det finns dock vårdnadshavare som är missnöjda med detta. För att komma tillrätta med detta är bloggen ett bra verktyg, så vi fortsätter att utveckla bloggandet under kommande läsår. Nöjdkundenkäten presenterades på föräldrarådsmötet och en god dialog kring den fördes mellan vårdnadshavare, förskolechef och förskollärare. Under kommande läsår behöver förskolan fortsätta att uppmuntra att delta i Nöjdkundenkäten.

5.5 Föräldraenkät

Svarsfrekvensen på nöjdkundenkäten är något försämrad jämfört med föregående år då 52st vårdnadshavare besvarade enkäten. Vid årets enkät besvarade 48st vårdnadshavare enkäten vilket motsvarar ca 53 %. Flertalet är nöjda men antalet har minskat jämfört med föregående år. Antalet som har svarat att de inte är så nöjda har ökat och detta är något som väcker funderingar. I år fanns inte svaralternativet "vill inte svara" vilket föregående år hade ganska hög svarsfrekvens. Vi ställer oss undrande om dessa vårdnadshavare i år har valt att svara "stämmer dåligt", "stämmer inte alls". En förklaring kan vara att en del utvecklingssamtal inte hunnit genomföras innan enkäten och därför svarar vårdnadshavarna att de "vet ej". En annan förklaring kan vara att många vårdnadshavare inte följer förskolans bloggar och det som läggs ut på ed-Wise och upplever därav att de inte får information om barns utveckling eller kring verksamheten. För att komma tillrätta med detta kommer förskolan att fortsätta sitt arbete med att förtydliga hur man arbetar och mot läroplansmålen i bloggen. Förhoppningen är att detta ska ge en tydligare bild av förskolans arbete och därmed möjliggöra vårdnadshavarnas delaktighet och inflytande. Under kommande läsår behöver förskolan fortsätta att uppmuntra vårdnadshavarna att delta i nöjdkundenkäten.

Frågor	Stämmer helt och håller + Stämmer ganska bra (%)	Stämmer ganska dåligt + Stämmer inte alls (%)	Vet ej (%)
Jag känner mig trygg när mitt barn är på förskolan	73	15	2
Mitt barn trivs på förskolan	90	8	2
Jag upplever att förskolan bemöter barnen utifrån allas	83	8	9

Frågor	Stämmer helt och håller + Stämmer ganska bra (%)	Stämmer ganska dåligt + Stämmer inte alls (%)	Vet ej (%)
lika värde			
Jag upplever att samspelet mellan barn och personal kännetecknas av respekt och förtroende	81	15	4
Jag upplever att förskolan arbetar medvetet med att utveckla barnens förmåga i att utöva inflytande	73	10	17
Jag upplever att förskolan ger mitt barn det stöd som det behöver	75	19	6
Jag upplever att förskolan stimulerar mitt barns lust att lära	79	13	8
Jag upplever att förskolan uppmuntrar barnen att samarbeta med varandra	83	10	7
Jag upplever att förskolan hjälper mitt barn att utveckla sitt språk	77	10	13
Jag upplever att förskolan hjälper mitt barn att utveckla sin matematiska förmåga	63	15	22
Jag får bra information om hur mitt barn utvecklas på förskolan	71	27	2
Förskolan efterfrågar mina synpunkter på verksamheten	54	33	13
Förskolan möjliggör för mig att komma med synpunkter på verksamheten	67	29	4

Områden:

5.6 Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

Inom skolområdet Björkskatan/Porsön finns en gemensam överskolningsplan samt ett gemensamt överskolningsdokument som baseras på Skolverkets skrift angående överlämnande. Samverkan sker i samråd mellan de olika stadierna och enheterna inom skolområdet och har blivit mer levande under detta läsår jämfört med tidigare. Ökad kommunikation och samsyn är två utvecklingsområden för kommande läsår.

Områden:

5.7 Uppföljning, utvärdering och utveckling

Förskolan arbetar systematiskt för att kvalitetssäkra sin verksamhet. Arbetet med detta behöver vidareutvecklas allt eftersom personalens medvetenhet ökar. Personalen använder systematiskt kommunens självvärderingsverktyg som underlag för reflektioner som sker systematiskt kring kvalitet och utvecklingsområden. Personalen genomför till viss del kontinuerligt pedagogiska dokumentationer som ligger som underlag när de arbetar med självvärderingen. Arbetet med pedagogisk dokumentation och vad det innebär behöver utvecklas ytterligare. Personalen använder en processmall baserad på Skolverkets kvalitetsnurra där även vetenskaplig grund finns med. Processmallen innehåller reflektioner angående hur verksamheten organiseras i relation till måluppfyllelse. Utvecklingsgruppen skriver tillsammans med förskolechef och ledningsstöd en sammanställning av förskolans systematiska arbete och kvalitet. Förskolechef och ledningsstöd analyserar det systematiska arbete och sammanställer vilka åtgärder som behövs för det kommande arbetet för förskolan som helhet. Det som behöver utvecklas i arbetet med uppföljning, utvärdering och utveckling är framförallt den vetenskapliga basen och analyser kopplade till denna. Ökad kunskap kring detta leder till bättre analyser av verksamheten samt relevanta åtgärder. Målsättningen är en förståelse för att självvärderingar, processmallar, pedagogiska dokumentationer, likabehandlingsarbetet, vetenskaplig grund och analys ska bilda en helhet.

Områden:

5.8 Förskolechefen/Rektors ansvar

En organisation som bygger på systematisk samverkan och pedagogiska möten mellan förskolechefs enheter sker kontinuerligt avseende kvalitets- och utvecklingsfrågor inom olika områden. Representanter i utvecklingsgruppen arbetar systematiskt med att planera, följa upp, utvärdera och utveckla förskolornas arbete inom matematik, språk, no/teknik, normer och värden samt barns inflytande i enlighet med de nationella målen. Gemensam vetenskaplig grund finns inom respektive område. Utvecklingsgruppen utvärderar kontinuerligt över hur självvärderingsverktyget används och processmallarnas funktion. Arbetet med en gemensam värdegrund samt ett gemensamt förhållningssätt håller på att utvecklas på enheterna var för sig och tillsammans.

VO-mål/Strategier:

5.8.1 Verksamheten ska bedrivas inom angivet kommunbidrag

Analys

Genom att kontinuerligt tillsammans gå igenom vad vi har att förhålla oss till inom de ekonomiska ramarna och att ta gemensamma kloka beslut både kring inköp och vikariebokningar ges alla medarbetare möjlighet att ta ansvar för att hålla budget i balans.

Enhetens mål/Strategier:

5.8.1.1 Alla medarbetare vid förskolan tar ansvar för att budget ska vara i balans

Målkriterier, målet är uppfyllt när:

- Alla medarbetare vid förskolan ska hålla sig till de avtal som finns för att hålla budget i balans.
- Alla medarbetare vid förskolan ska ta ansvar för att inköp och vikariebokningar sker efter de rutiner och de förhållningssätt som är taget gemensamt beslut på.

Analys

Genom att kontinuerligt tillsammans gå igenom vad vi har att förhålla oss till inom de ekonomiska ramarna och att ta gemensamma kloka beslut både kring inköp och vikariebokningar ges alla medarbetare möjlighet att ta ansvar för att hålla budget i balans.

Status	Aktiviteter
✓	Budget ska vara i balans
<i>Analys</i> Genom att kontinuerligt tillsammans gå igenom vad vi har att förhålla oss till inom de ekonomiska ramarna och att ta gemensamma kloka beslut både kring inköp och vikariebokningar ges alla medarbetare möjlighet att ta ansvar för att hålla budget i balans.	

VO-mål/Strategier:

5.8.2 I utbildningen används självvärderingsverktyget för att tydliggöra och kritiskt granska undervisningens progression och utveckling.

Beskrivning

Vi använder det självvärderingsverktyg som Sthlm utarbetat och som vi redan implementerat.

Analys

Genom att arbeta aktivt för att medvetenheten ska öka hos alla pedagoger på förskolan kring

självvärdering och vad det innebär för verksamheten. Självvärderingen är till för att utveckla verksamheten och arbetslagen behöver utvecklas i att våga vara självkritiska. Arbetet med detta sker systematisk i alla arbetslag på förskolan.

Genom att arbeta på ett systematiskt sätt med en tydlig struktur och organisation har förskolan utvecklats i sitt arbete med det systematiska kvalitetsarbetet.

Enhetens mål/Strategier:

5.8.2.1 Självvärderingsverktyget används systematiskt i det systematiska kvalitetsarbetet.

Målkriterier, målet är uppfyllt när:

-Arbetslagen ökar sin medvetenhet om självvärderingsverktygets betydelse i verksamheten.

Analys

Genom att arbeta aktivt för att medvetenheten ska öka hos alla pedagoger på förskolan kring självvärdering och vad det innebär för verksamheten. Självvärderingen är till för att utveckla verksamheten och arbetslagen behöver utvecklas i att våga vara självkritiska. Arbetet med detta sker systematisk i alla arbetslag på förskolan.

Status	Aktiviteter
✓	Självvärderingsverktyget används systematiskt i det systematiska kvalitetsarbetet.
<i>Analys</i> Genom att arbeta aktivt för att medvetenheten ska öka hos alla pedagoger på förskolan kring självvärdering och vad det innebär för verksamheten. Självvärderingen är till för att utveckla verksamheten och arbetslagen behöver utvecklas i att våga vara självkritiska. Arbetet med detta sker systematisk i alla arbetslag på förskolan.	

Enhetens mål/Strategier:

5.8.2.2 Enheten har en tydlig struktur och organisation i det systematiska arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet

Målkriterier, målet är uppfyllt när:

-Förskolan arbetar efter en tydlig struktur i arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet.

Analys

Genom att arbeta på ett systematiskt sätt med en tydlig struktur och organisation har förskolan utvecklats i sitt arbete med det systematiska kvalitetsarbetet.

Status	Aktiviteter
--------	-------------

Status	Aktiviteter
✓	Förskolechef och ledningsstöd utvecklar det systematiska arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet
<i>Analys</i>	
Genom att arbeta på ett systematiskt sätt med en tydlig struktur och organisation har förskolan utvecklats i sitt arbete med det systematiska kvalitetsarbetet.	

VO-mål/Strategier:

5.8.3 Personalen får kontinuerligt kompetensutveckling, delar med sig; kunskap av och genom varandra

Anledning till prioritering

Digitaliseringen...

Analys

Genom att kontinuerligt uppmuntra det kollegiala lärandet och att vi är viktiga för varandra för att utvecklas sker en progression i det kollegiala lärandet. Reflektionskulturen på förskolan behöver öka ytterligare samt arbetet med att göra alla medarbetare delaktiga så att de både deltar aktivt och bidrar med sitt kunnande fullt ut.

Enhetens mål/Strategier:

5.8.3.1 Kompetensutveckling sker genom kollegialt lärande

Målkriterier, målet är uppfyllt när:

-Alla medarbetare vid förskolan deltar aktivt och delar aktivt med sig av sin kompetens.

Analys

Genom att kontinuerligt uppmuntra det kollegiala lärandet och att vi är viktiga för varandra för att utvecklas sker en progression i det kollegiala lärandet. Reflektionskulturen på förskolan behöver öka ytterligare samt arbetet med att göra alla medarbetare delaktiga så att de både deltar aktivt och bidrar med sitt kunnande fullt ut.

Status	Aktiviteter
✓	Kompensationsutveckling sker genom kollegialt lärande.
<i>Analys</i>	
Genom att kontinuerligt uppmuntra det kollegiala lärandet och att vi är viktiga för varandra för att utvecklas sker en	

Status	Aktiviteter
	progression i det kollegiala lärandet. Reflektionskulturen på förskolan behöver öka ytterligare samt arbetet med att göra alla medarbetare delaktiga så att de både deltar aktivt och bidrar med sitt kunnande fullt ut.

VO-mål/Strategier:

5.8.4 Ett medskapande förhållningssätt råder på arbetsplatsen där den fysiska, organisatoriska och sociala arbetsmiljön är i fokus.

Analys

Arbetet med att skapa ett gemensamt förhållningssätt sker successivt och behöver arbetas aktivt med hela tiden. Det krävs en tydlighet för att alla ska delta aktivt i utformandet av förhållningssätt, rutiner och i de beslut som fattas.

Enhetens mål/Strategier:

5.8.4.1 Medarbetarna deltar aktivt i att skapa ett gemensamt förhållningssätt på förskolan.

Målkriterier, målet är uppfyllt när:

-Alla medarbetare vid förskolan deltar aktivt i utformandet av förhållningssätt, rutiner och beslut som tas.

Analys

Arbetet med att skapa ett gemensamt förhållningssätt sker successivt och behöver arbetas aktivt med hela tiden. Det krävs en tydlighet för att alla ska delta aktivt i utformandet av förhållningssätt, rutiner och i de beslut som fattas.

Status	Aktiviteter
✓	Delaktiga medarbetare
<i>Analys</i>	
Arbetet med att skapa ett gemensamt förhållningssätt sker successivt och behöver arbetas aktivt med hela tiden. Det krävs en tydlighet för att alla ska delta aktivt i utformandet av förhållningssätt, rutiner och i de beslut som fattas.	

VO-mål/Strategier:

5.8.5 Alla barn erbjuds en utbildning och undervisning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Anledning till prioritering

Ett av Barn- och utbildningsnämndens prioriterade områden.

Beskrivning

Skollagen kap. 1 5§ - Utformningen av utbildningen

Analys

Arbetet med att använda vetenskaplig grund, aktuell forskning och beprövad erfarenhet som utgångspunkt i verksamheten sker successivt. Det ser i dagsläget väldigt olika ut i arbetslagen hur man använder sig av detta som utgångspunkt i arbetet.

Utvecklingsgruppens representanter arbetar kontinuerligt med att utveckla förskolans verksamhet för att den ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Detta arbete sker systematiskt i utvecklingsgruppen som även har ett specifikt ansvar kring detta och att det tas vidare ut i alla arbetslag på förskolan.

Enhetens mål/Strategier:

5.8.5.1 Verksamheten ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Målkriterier, målet är uppfyllt när:

Alla medarbetare vid förskolan använder sig av aktuell forskning i sitt arbete i verksamheten

Analys

Arbetet med att använda vetenskaplig grund, aktuell forskning och beprövad erfarenhet som utgångspunkt i verksamheten sker successivt. Det ser i dagsläget väldigt olika ut i arbetslagen hur man använder sig av detta som utgångspunkt i arbetet.

Utvecklingsgruppens representanter arbetar kontinuerligt med att utveckla förskolans verksamhet för att den ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Detta arbete sker systematiskt i utvecklingsgruppen som även har ett specifikt ansvar kring detta och att det tas vidare ut i alla arbetslag på förskolan.

Status	Aktiviteter
✓	Verksamheten ska vila på vetenskaplig grund
<i>Analys</i> Arbetet med att använda vetenskaplig grund, aktuell forskning och beprövad erfarenhet som utgångspunkt i verksamheten sker successivt. Det ser i dagsläget väldigt olika ut i arbetslagen hur man använder sig av detta som utgångspunkt i arbetet. Utvecklingsgruppens representanter arbetar kontinuerligt med att utveckla förskolans verksamhet för att den ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Detta arbete sker systematiskt i utvecklingsgruppen som även har ett specifikt ansvar kring detta och att det tas vidare ut i alla arbetslag på förskolan.	

Områden:

5.9 Övergång och samverkan

Inom skolområdet Björkskatan/Porsön finns en gemensam överskolningsplan samt ett gemensamt överskolningsdokument som baseras på Skolverkets skrift angående överlämnande. Samverkan sker i samråd mellan de olika stadierna och enheterna inom skolområdet och har blivit mer levande under detta läsår jämfört med tidigare. Ökad kommunikation och samsyn är två utvecklingsområden för kommande läsår.

VO-mål/Strategier:

5.9.1 Skapa samarbetsformer mellan förskolor, förskoleklasser, skolor och fritidshem

Anledning till prioritering

Skolinspektionens tillsyn visade att förskolorna i Luleå kommun samarbetar i varierad grad med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.

Analys

Förskolan följer den överskolningsplan som finns inom skolområdet och arbetar utifrån denna när det gäller samverkan med andra förskolor, förskoleklasser och fritidshem. Planen revideras årligen inom skolområdet och kontinuerliga möten hålls för att arbetet ska fortgå och vara levande i verksamheten.

Enhetens mål/Strategier:

5.9.1.1 Enheten skapar tydliga samarbetsformer mellan förskolor, förskoleklasser, skolor och fritidshem

Målkriterier, målet är uppfyllt när:

-Samtliga skolformer inom skolområdet använder sig av överskolningsplanen.

Analys

Förskolan följer den överskolningsplan som finns inom skolområdet och arbetar utifrån denna när det gäller samverkan med andra förskolor, förskoleklasser och fritidshem. Planen revideras årligen inom skolområdet och kontinuerliga möten hålls för att arbetet ska fortgå och vara levande i verksamheten.

Status	Aktiviteter
✓	Gemensam överskolningsplan inom skolområdet

Status	Aktiviteter
<p><i>Analys</i></p> <p>Förskolan följer den överskolningsplan som finns inom skolområdet och arbetar utifrån denna när det gäller samverkan med andra förskolor, förskoleklasser och fritidshem. Planen revideras årligen inom skolområdet och kontinuerliga möten hålls för att arbetet ska fortlöpa och vara levande i verksamheten</p>	

6 Självvärdering

Självvärderingsverktyget är upplagt med en progression från nivå 1 till nivå 6, där nivå 6 är den mest utvecklade nivån. Arbetet med självvärderingsverktyget har skett systematiskt efter förskolans gemensamma årshjul. Arbetslagen har arbetat med självvärderingsverktyget under sina avdelningsplaneringar samt vid planeringsdagar som förskolan har (1st dagar/termin). Personalen vid förskolan har under läsåret 2016/2017 fortsatt att utvecklat sitt arbete med självvärderingsverktyget genom reflektion och diskussion kring de olika nivåerna. De har värderat hur de uppfattar att de arbetar, utformar sina lärande miljöer samt kring det material de erbjuder barnen. Arbetslagen har systematiskt mailat självvärderingen till ledningsstödet för förskolan som sedan har sammanställt hela förskolans självvärderingar. Självvärderingen ger på så sätt förskolechef och ledningsstöd en uppfattning om hur helheten på förskolan ser ut och kan därmed planera för det fortsatta arbetet kopplat till kvalitet och utveckling.

Pedagogiska miljöer och material:

Förskolan har pedagogiska miljöer och material där personalen har tänkt utifrån barns undersökande och intresse. Flera avdelningar förändrar kontinuerligt miljö och material för att synliggöra de mål som förskolan har utifrån läroplanen LpFö98-rev2016. Det varierar mellan avdelningarna i vilket material man erbjuder flickor och pojkar, i form av färdiga leksaker kontra mer undersökande material men också hur tillgängligt materialet finns för barnen. Personalen behöver utveckla sin medvetenhet om att de material som köps in och erbjuds flickor och pojkar ska vara kopplade till de prioriterade målen. Samt att de pedagogiska miljöerna ska återspegla verksamhetens mål. Medvetenhet kring att utveckla pedagogiska miljöer och de material man erbjuder flickor och pojkar behöver ökas ytterligare samt att kritiskt granska sin egen praktik. Personalen vid förskolan behöver tydliggöra för vårdnadshavarna hur de arbetar med pedagogiska miljöer och material.

Barns matematiska utveckling:

Personalen vid förskolan utgår ifrån Bishops sex matematiska aktiviteter och det synliggörs i att personalen erbjuder flickor och pojkar ett varierat material som stimulerar till matematiskt tänkande och aktiviteter som ex. sortera, klassificera, och jämföra. Personalen har arbetat efter Skolverkets Matematikmoduler och det har utvecklat deras matematiska kunnande positivt och gett dem ett mer vidgat matematisk språk än tidigare. Personalen använder begrepp som designa, lokalisera med mera. Personalen är medveten om hur de

kan synliggöra matematik under hela dagen och tar aktivt tillvara på de tillfällen som ges, exempelvis benämna begrepp, uppmana barn att räkna och undersöka i vardagen.

Personalen är till viss del medveten om att de material som de erbjuder barnen ska vara kopplade till den forskning samt förskolans prioriterade mål utifrån läroplanen Lpfö-98-rev2016. Detta är något som kan utvecklas ytterligare. Personalen vid förskolan behöver tydliggöra för vårdnadshavarna hur de arbetar med flickors och pojkars matematiska utveckling.

Barns språkliga och kommunikativa utveckling:

Förskolans personal erbjuder flickor och pojkar ett varierat material som stimulerar deras språkliga och kommunikativa utveckling. Exempelvis bokstäver, språkappar, sångkort, flanosor med mera. Personalen erbjuder flickor och pojkar aktiviteter som utmanar deras språkutveckling exempelvis sångsamling, samling med mera. Detta arbetsätt stöts av Elisabeth Björklunds forskning om att erövra littracitet. Flickors och pojkars eget berättande är i fokus och personalen stödjer barns kommunikation i leken. Några arbetslag är medveten om att flickor och pojkar ibland har ett begränsat språkutrymme men använder sig av olika tillvägagångssätt exempelvis delar upp barnen i mindre grupper för att synliggöra och utmana deras språkutveckling. Personal visar intresse för flickors och pojkars modersmål men det är något som all personal behöver fortsätta att arbeta med och utveckla. Personal finns närvarande i dialog mellan flickor och pojkar, då personalen uppmärksammat det finns flickor och pojkar som behöver stöd i lek, konflikthantering mm. Personalen vid förskolan behöver tydliggöra för vårdnadshavarna hur de arbetar med flickors och pojkars språkliga och kommunikativa utveckling.

No/Teknik:

Personalen erbjuder flickor och pojkar aktiviteter inom no/teknik genom att arbeta i tema/projekt Hållbar framtid. Detta arbetssätt stöts av både Maria Hedefalks och Sanne Björklunds forskning. Flickor och pojkar erbjuds att reflektera och undersöka kring naturvetenskapliga fenomen och tekniska lösningar exempelvis vattnets kretslopp, maskens kretslopp, årstider, återbruksmaterial med mera. Alla avdelningar tydliggör vilket material som erbjuds och det finns material som stimulerar till bygg- och konstruktionslek utifrån projektet Hållbar Framtid, det vill säga återbruksmaterial samt naturmaterial. Det vidgar barnens fantasi och förmågor när de får arbeta/undersöka ett material som inte har något förutbestämt arbetssätt. Materialet finns till viss del tillgängligt för barnen. Genom att dokumentera läroprocessen fördjupas flickors och pojkars utforskande, detta är något som behöver utvecklas ytterligare. Utomstående samverkanspartners som LuTek, Pedagogiska Nätverket och studenter från LTU deltar delvis i reflektion. Personalen vid förskolan behöver tydliggöra för vårdnadshavarna hur flickor och pojkar arbetar med no/teknik på förskolan.

Skapande verksamhet:

Förskolan har en strävan om att det skapande materialet ska finnas tillgängligt för flickor och

pojkar. Materialets tillgänglighet varierar dock lite mellan avdelningarna och medveten kring detta behöver öka. Flickor och pojkar erbjuds att prova på olika estetiska uttrycksätt. Medvetenhet finns bland personalen kring att dela upp flickor och pojkar i grupper för att även kunna erbjuda de yngre barnen att möta skapande i olika former. Några arbetslag är medvetna om att de behöver strukturera verksamheten så att de frigör tid för reflektion kring estetiska lärprocesser samt att olika uttrycksformer kan ytterligare bidra till barns lärande. Personalen vid förskolan behöver tydliggöra för vårdnadshavarna hur flickor och pojkar arbetar med att utveckla sin skapande förmåga på förskolan.

IKT:

På några avdelningar får flickor och pojkar använda sig av IKT för att dokumentera sina upptäckter. Några av personalen använder IKT i reflektion tillsammans med flickor och pojkar och även kollegor emellan. Ett arbetslag menar att flickor och pojkar är aktiva i användandet av IKT när personalen är aktiv. Självvärderingen visar på att det finns en variation på förskolan i hur personalen använder sig av eller inte använder sig av IKT och i vilken grad IKT är tillgängligt för barnen. Personalen behöver också utveckla sin kunskap kring olika IKT-verktyg samt hur de kan arbeta med IKT så de kopplas ihop med förskolans prioriterade mål utifrån Läroplanen LpFö98-rev2016 inom språk, matematik och no/teknik. Personalen har behov att utveckla sitt medvetna användande av IKT för att förstärka pedagogisk miljö och material samt skapande uttrycksformer. Att utforma digitala miljöer där flickor och pojkar ges möjlighet att ha tillgång till IKT under hela dagen ska ses som en självklarhet, där behöver personalen utveckla sitt förhållningssätt samt en ökad förståelse om att se IKT som en tillgång i flickor och pojkars utveckling och lärande. Personalen vid förskolan behöver tydliggöra för vårdnadshavarna hur flickor och pojkar arbetar med IKT i förskolan.

Pedagogisk dokumentation:

Personalen gör dokumentationer utifrån de mål som förskolan har prioriterat utifrån läroplanen LpFö98-rev2016 för att se flickors och pojkars lärprocesser och vilka förutsättningar flickor och pojkar ges. Förskolans personal behöver öka sin medvetenhet kring pedagogisk dokumentation och att göra medvetna teoretiska ställningstaganden. Medvetenhet om vikten av att reflektera över en dokumentation tillsammans med kollegor men också av att återkoppla dokumentationen till flickor och pojkar och låta de föra reflektionen vidare. Arbetslagen behöver utveckla sin analys och få en ökad förståelse hur verksamheten ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet så det blir en helhet. Den pedagogiska dokumentationen ska i sin tur ses som ett verktyg för att få syn på hur personalen kan förändra exempelvis de pedagogiska miljöerna, val av material, arbetssätt kring språk, matematik, skapande och no/teknik. En förståelse i hur man arbetar utifrån ett genusperspektiv, likabehandlingsperspektiv, interkulturellt förhållningssätt och ser kulturella variationer som en tillgång kopplat till förskolans prioriterade mål ska synliggöras i de pedagogiska miljöerna samt i materialet som erbjuds i arbetsätten kring språk,

matematik, skapande, no/teknik och IKT. Detta visar självvärderingen att det är något som all personal vid förskolan behöver fortsätta att utveckla.

Begreppet undervisning:

Bland personalen på förskolan finns de som har gått förskolläraryrket på 80, 90-, 00- och 10-talet. Det innebär att många har olika erfarenheter kring vad begreppet undervisning i förskolan innebär. Personalen läser boken Att undervisa barn i förskolan av Elisabet Doverborg, Niklas Pramling och Ingrid Pramling Samuelsson och reflekterar och diskuterar kollegialt om begreppet undervisning och vad det innebär. Personalen har pratat kring ju bättre man har planerat och vet var man ska rikta barns fokus desto mer spontan kan man vara. De menar också att många gånger jobbar de för fort, de understryker vikten av att jobba länge med ett tema eller projekt. Utgå ifrån barnens förståelse och sen återkoppla till dem och låta de äga projektet. Flickor och pojkar ska styra projektet framåt. Personalen har också reflekterat över det lustfyllda lärandet och betydelsen av leken. Kan vi bedriva undervisning genom lek? Ja det kan vi och ja det ska vi. Personalen vid förskolan kommer att fortsätta att arbeta med begreppet undervisning under kommande läsår.

7 Likabehandlingsarbete

Förskolan har under läsåret 16/17 utvecklat sitt systematiska likabehandlingsarbete. Likabehandlingsplanen är ett levande verktyg i verksamheten och har utvecklats till att uppfylla lagens krav enligt Diskrimineringsombudsmannens verktyg. Diskrimineringsgrunderna är tydliggjorda och kartläggningen enligt husmodellen har genomförts grundligt på hela förskolan. Det övergripande arbetet sker i likabehandlingsgruppen via representation från de olika avdelningarna. Likabehandlingsgruppen ansvarar för att arbetet blir utfört men all personal vid förskolan tar ansvar för att arbetet hålls levande på alla avdelningar. Detta arbete kommer att fortlöpa under nästkommande läsår.

8 Sammanfattande analys av de prioriterade utvecklingsområdena från föregående år

Analys

Sammanfattande analys av Brisens verksamhet läsåret 2016/2017.

Förskolan har under läsåret fortsatt med den struktur och organisation som vi valt att arbeta utifrån kring det systematiska kvalitetsarbetet. Arbetsättet och kollegial samverkan har haft en positiv påverkan på verksamheten och dess kvalitet då personalen har ökat sin förståelse kring det systematiska kvalitetsarbetet. De läroplansmål som förskolan prioriterar är kopplade till forskning och det systematiska kvalitetsarbetet på förskolan. Detta arbete har utvecklats under läsåret genom att det har tydliggjorts ytterligare för personalen. Genom att använda ett sociokulturellt perspektiv och förhållningssätt i arbetet har förändringen i

verksamhetens struktur och organisation synliggjorts. Delaktighet via representation ska genomsyra verksamheten och ska reducera stress och öka arbetsglädjen hos personalen. Personalen har getts förutsättningar att via utvecklingsgruppens representanter utveckla sin förståelse ytterligare för arbetet med vetenskaplig grund samt en ökad medvetenhet för hur det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas. Det finns behov av en ökad förståelse i hur vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet ska ligga till grund för arbetet i praktiken. Det har skett en progression i personalens förståelse för det förändrade uppdraget och arbetet kring detta kommer att fortlöpa. Förskolan har haft gemensamma prioriterade mål som möjliggör samverkan mellan avdelningar och enheter och genom det kan personalen utveckla sin yrkesprofession i kollegial samverkan i det förändrade uppdraget. Detta för att möjliggöra bättre analyser av verksamheten och därmed utveckla åtgärder för det fortsatta arbetet. I det förändrade uppdraget ingår IKT och de digitala verktygen som områden där personalen behöver öka sina kunskaper och sin medvetenhet i hur man använder dessa. Idag är det en stor variation bland personalen i hur man använder dessa i arbetet tillsammans med barnen. Detta behöver utvecklas. Arbetslagen behöver även utvecklas ytterligare i att kritiskt granska verksamheten utifrån självvärderingsverktyget. De pedagogiska miljöerna behöver utvecklas så att personalen synliggör vilka prioriterade mål vi arbetar med och vilket tema/projekt vi arbetar med. De pedagogiska miljöerna behöver också utvecklas så att de är tillgängliga för barnen oavsett ålder och kön. Att kritiskt granska sig själva och sin praktik är viktigt för att vidareutveckla verksamheten och dess innehåll.

Personalen har läst gemensam litteratur under året med fokus på det förändrade uppdraget i förskolan samt litteratur som stödjer arbetet med hållbar utveckling och hållbar framtid. Kring litteraturen har man diskuterat och reflekterat gemensamt över sin yrkesroll, begrepps betydelse och definition för ökad samsyn och kunskap.

Följande åtgärder planeras inför kommande läsår:

- fortsatt utbildning med skolverkets matematikmoduler för att öka personalens kunskap kring matematik utifrån vetenskaplig grund.
- fortsatta diskussioner angående värdegrundsfrågor kopplat till likabehandling och diskrimineringsgrunderna samt gemensamt förhållningssätt.
- fortsatt arbete i utvecklingsgruppen med framtagande av vetenskaplig grund inom områdena matematik, språk/interkulturalitet, no/teknik, barns inflytande och normer och värden.
- alla avdelningar använder bloggen för att tydliggöra förskolans arbete mot de prioriterade läroplansmålen och delge information till vårdnadshavare via ed-Wise.
- personalen fördjupar sig i att göra pedagogiska dokumentationer samt analys kring dem.
- utveckla arbetet med förskolans pedagogiska miljöer.
- öka medvetenheten kring sin egen praktik kopplat till vetenskaplig grund utifrån

självvärderingsverktyget.

-påbörja arbete med skolverkets språkmoduler för att öka personalens kunskap kring språk utifrån vetenskaplig grund.

-utveckla arbetet med IKT och personalens förhållningssätt kring detta.

Referenser:

Björklund, S (2014) Lärande för hållbar utveckling - i förskolan. Lund: Studentlitteratur AB

Cervantes, S (2016) "Förskola på vetenskaplig grund-Förskolechefers och ledningsstöds beskrivningar av arbetet med vetenskaplig grund i förskolans praktik ur ett nyinstitutionalistiskt perspektiv" , Luleå Kommun, Barn- och utbildningsförvaltningens Forskningsrapportserie, 2016:01, Luleå Kommuns tryckeri, Luleå

Doverborg, E., Pramling, N., Pramling Samuelsson, I. (2013) Att undervisa barn i förskolan. Stockholm: Liber AB

Eidevald C (2013) Hallå-hur gör man? Systematiska analyser för utvärdering och utveckling i förskolan. Stockholm : Liber AB

Elfström, I., Nilsson, B., Sterner, L., Wehner-Godée, C. (2014) Barn och naturvetenskap : upptäcka, utforska och lära i förskolan och skolan Stockholm : Liber AB

Luleå Kommun (2017) Internrapport-Roller och ansvar

Luleå Kommun (2017) Riktlinje-Roller och ansvar

Odegard, N (2015) Återbruk som kreativ kraft. Stockholm: Lärarförlaget

Skolinspektionen (2016) Förskolans pedagogiska uppdrag-om undervisning, lärande och förskollärares ansvar.

Skolverket (2017) Skolverkets allmänna råd Måluppfyllelse i förskolan, Elanders Sverige AB, Stockholm

Skolverket. Läroplan för förskolan (Lprfö 98:2016)

Skolverket (2012) Skolverkets allmänna råd Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling, Elanders Sverige AB, Stockholm

Skolverket (2012) Skolverkets allmänna råd Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet, Edita Västra Aros, Stockholm

9 Prioriterade utvecklingsområden

De prioriterade utvecklingsområdena inför läsåret 17/18 är följande: begreppet undervisning samt roller och ansvar utifrån det förändrade pedagogiska uppdraget, en ökad medvetenhet och kunskap kring användandet av digitala verktyg tillsammans med barnen (IKT), pedagogisk dokumentation och pedagogiska miljöer.

Personalen kommer under kommande läsår att fortsätta att reflektera och analysera begreppet undervisning samt roller och ansvar utifrån det förändrade pedagogiska uppdraget. Revidering av förskolans läroplan inbjuder personalen att delta och reflektera över sitt uppdrag. Genom engagemang i revideringen ges möjlighet till en ökad förståelse för uppdraget. En förväntad effekt är en ökad medvetenhet om vad begreppet undervisning är och hur vi på bästa sätt kan bedriva undervisning.

IKT i förskolan är ett utvecklingsområde som är identifierat. Kunskapen hos personalen varierar mellan god till väldigt lite kunskap. Förskolecheferna inom skolområdet kommer att i början av läsåret bjuda in personalen till en gemensam APT med fokus på digitala verktyg. En kollegial samverkan där personal med god kunskap delar med sig och vi tar lärdom av varandra. Flickor och pojkar ska ha tillgång till IKT i förskolan under hela dagen och en förväntad effekt är en ökad förståelse hos personalen samt kunskap om användandet av digitala verktyg.

Ett fortsatt planerat utvecklingsområde är pedagogiska dokumentationer. Det som behöver utvecklas är kollegial reflektion samt reflektion tillsammans med flickor och pojkar. Ökad kunskap om att koppla ihop barnens lärprocesser med prioriterade mål i den pedagogiska dokumentationen. Tillfällen för personalen att reflektera och diskutera tillsammans kommer att ges.

Även att öka medvetenheten hos personalen om de pedagogiska miljöernas betydelse kommer förskolan att lägga mer fokus på under kommande läsår. Förväntad effekt är att de pedagogiska miljöerna utvecklas så att de synliggör de prioriterade målen som förskolan valt att arbeta med och det projekt/tema som förskolan valt att arbeta med.